

Projekt

z dnia 18 maja 2021 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY TURAWA**

z dnia 27 maja 2021 r.

**zmieniająca Uchwałę nr XXVI/143/2020 Rady Gminy Turawa z dnia 17 grudnia 2020 r.
w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na
rok 2021**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.1) oraz art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.2) uchwała się co następuje:

§ 1. W Uchwale nr XXVI/143/2020 Rady Gminy Turawa z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) zmianie ulega treść załącznika nr 1 do Uchwały nr XXVI/143/2020 Rady Gminy Turawa z dnia 17 grudnia 2020 r. w ten sposób, że przyjmuje on brzmienie zgodnie z Załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały.
- 2) zmianie ulega treść załącznika nr 2 do Uchwały nr XXVI/143/2020 Rady Gminy Turawa z dnia 17 grudnia 2020 r. w ten sposób, że przyjmuje on brzmienie zgodnie z Załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Turawa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Robert Sobczyk

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021.

Rozdział 1.

Wprowadzenie

Program zakłada kontynuację oraz realizację działań i zadań z poprzednich lat. Został sporządzony na podstawie wyników diagnozy problemów społecznych, która została przeprowadzona w drugim kwartale 2016 roku, a także zakłada przeprowadzenie diagnozy problemów społecznych w roku 2021.

Podstawą prawną rozwiązywania problemów alkoholowych w Polsce jest ustawa z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277). Ustawodawca wskazał główne zadania, które winny być realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z opracowanym „Gminnym programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”, zwanym dalej gminnym programem oraz wskazał źródło finansowania gminnego programu. W opracowaniu zadań do realizacji uwzględniono również zalecenia zawarte w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 – 2020 oraz projektem na lata 2021 - 2025, zwłaszcza dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych i innych zachowań ryzykownych, poprawę sposobu żywienia, stanu odżywienia oraz aktywności fizycznej społeczeństwa, promocję zdrowego i aktywnego starzenia się.

Rok 2020 przyniósł dość istotne zmiany w zakresie funkcjonowania instytucji, a przede wszystkim szkół. W programie uwzględniono zmiany zasad funkcjonowania uczniów w nowej rzeczywistości. Pojawił się również problem izolacji społeczeństwa, pogłębiają się problemy wynikające z braku wzajemnej akceptacji lub problemy lękowe, zwłaszcza u dzieci.

Spośród wielu problemów społecznych w Polsce, te związane z alkoholem są jednymi z najtrudniej rozwiązywalnych. Wynika to głównie z ich skali, złożoności, a także kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne, ale także i całe społeczeństwo. Złożoność problemu alkoholowego powoduje zwiększenie szkód w zakresie stosowania przemocy, zubożenia, utraty zdrowia, kreowania negatywnych wzorów do naśladowania przez nieletnich. W dobie dzisiejszych czasów, szkód wyrządzonych przez alkohol nie przypisuje się wyłącznie osobom uzależnionym od alkoholu. Szkody te wpływają na całą populację, także na społeczności lokalne. W literaturze specjalistycznej funkcjonuje pojęcie tzw. „Prawa paradoksu przewencyjnego”, wynika z niego, iż suma szkód powodowanych przez osoby nieuzależnione jest większa niż suma szkód powodowanych przez alkoholików.

W zgodzie z powyższym, celem oddziaływań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są wszyscy mieszkańcy gminy Turawa, a nie tylko rozwiązywanie już istniejących problemów alkoholowych. Zjawiskiem towarzyszącym nadużywaniu alkoholu często jest stosowanie przemocy wobec członków rodzin, w których problem ten występuje. Analiza wniosków, a co za tym idzie analiza problemów z jakimi zgłaszają się rodziny do Gminnej Komisji rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ukazuje, że problem nadużywania alkoholu nie dotyczy tylko osób z tzw. „kręgów zagrożonych wykluczeniem społecznym”, ale również osób i rodzin dobrze sytuowanych. Dużym problemem staje się zanikanie więzi międzyludzkich, brak czasu dla rodziny i pozorne ułatwianie sobie relaksu w czasie spędzania wolnego czasu poprzez spożywanie alkoholu, zwłaszcza w minionym roku w dobie pandemii COVID – 19. Wciąż jeszcze rodzinne spotkania, w których biorą udział również dzieci, połączone są z nadmiernym spożywaniem

alkoholu, co przyczynia się do nieświadomego kształtowania postaw u dzieci i młodzieży. Dlatego też ważne jest ukazywanie właściwych form i sposobów spędzania wolnego czasu przez całe rodziny.

Cele gminnego programu:

- a) zmniejszenie rozmiaru istniejących problemów alkoholowych i związanych z nimi problemów przemocy w rodzinie, poprzez zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i psychologicznej, upowszechnienie informacji o miejscach i placówkach, gdzie taką pomoc można uzyskać, organizacja sesji psychologicznych on-line
- b) wspieranie lokalnych działań i przedsięwzięć mających na celu zagospodarowanie wolnego czasu, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży oraz osób w podeszłym wieku,
- c) podniesienie wiedzy mieszkańców gminy w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i zapobiegania przemocy,
- d) podtrzymywanie międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej współpracy służącej niesieniu pomocy dla osób dotkniętych chorobą alkoholową, współzależnionych, osobom doświadczającym przemocy, a szczególnie dzieciom,
- e) integracja społeczna sprzyjająca wspólnemu rozwiązywaniu problemów uzależnień i przemocy,
- f) podnoszenie świadomości kierowców o następstwach prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu,
- g) upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży,
- h) prowadzenie działalności informacyjno - edukacyjnej dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych,
- i) wspieranie aktywności ruchowej mieszkańców,
- j) wspieranie i promowanie zorganizowanych zajęć adresowanych do osób starszych, z włączeniem w nie młodszych pokoleń, w celu wzmacniania więzi międzypokoleniowych,
- k) upowszechnianie w szkołach i placówkach systemu oświaty wiedzy dotyczącej zdrowego odżywiania się i aktywności fizycznej,
- l) prowadzenie działań promujących zdrowy tryb życia,
- m) kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych służących ograniczeniu otyłości, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży,

Rozdział 2.

Lista zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. Urząd Gminy Turawa – Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Turawie,
3. Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu, członków ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy domowej,
4. Pomoc psychologiczna i terapeutyczna dla dzieci, młodzieży oraz rodziców/opiekunów dostępna dla mieszkańców, w tym także realizowana on-line
5. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie,
6. Obiekty sportowe i rekreacyjne na terenie gminy Turawa,
7. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Turawa,
8. Sąd Rejonowy w Opolu,
9. Kuratorzy Sądowi,
10. Poradnia Odwykowa „Eliksir” w Ozimku,
11. Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współzależnienia w Opolu,

12. Komisariat Policji w Ozimku z przeznaczeniem do rewiru dzielnicowych w Turawie,
13. Publiczne i Stowarzyszeniowe Szkoły Podstawowe – pedagodzy,
14. Kluby seniora,
15. Kluby sportowe, stowarzyszenia - w tym abstynenckie,
16. Placówka wsparcia dziennego w Turawie
17. Ośrodki naukowe, niezależni eksperci,
18. Media,
19. Zakłady opieki zdrowotnej,
20. Dom Dziecka w Turawie
21. Caritas,
22. Świetlice środowiskowe
23. Środowisko lokalne, w tym jednostki pomocnicze – Sołectwa

Rozdział 3.

Zadania do realizacji

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- 1) Działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu, ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy - zapewnienie mieszkańcom gminy Turawa bezpłatnych konsultacji psychologa lub/i terapeuty uzależnień w siedzibie Urzędu Gminy w Turawie oraz placówkach oświatowych funkcjonujących na terenie gminy Turawa;
- 2) Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Turawie;
- 3) Dofinansowanie lub finansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych, osobom świadczącym profesjonalną pomoc w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, a także przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, działającym na rzecz społeczności lokalnej.
- 4) Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą terapeutyczną.
- 5) Rozpatrywanie wniosków kierowanych do GKRPA w Turawie wobec osób nadużywających alkoholu; kontakt z GOPS, Policją, Zespołem Interdyscyplinarnym, rozmowy profilaktyczne i motywujące do podjęcia leczenia odwykowego, pozostawania w abstynencji, kierowanie na badanie przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, kierowanie do sądów wniosków o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu.
- 6) Udział Członków GKRPA w Gminie Turawa w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych w związku z wszczętymi Procedurami „Niebieskich Kart”

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- 1) Finansowanie programów profilaktycznych i warsztatów, w tym rekomendowanych przez PARPA, dla uczniów szkół podstawowych oraz szkoleń dla nauczycieli, pedagogów, rodziców i osób zajmujących się prowadzeniem działań profilaktycznych.
- 2) Współpraca i pomoc w realizacji zadań wynikających z programów profilaktycznych jednostek oświatowych.
- 3) Udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno – edukacyjnych, o charakterze profilaktycznym i prozdrowotnym.

- 4) Organizowanie i finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych o charakterze profilaktycznym i prozdrowotnym.
- 5) Współdziałanie w organizowaniu pracy i finansowaniu działalności świetlic środowiskowych.
- 6) Finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych, objętych programem opiekuńczo – wychowawczym lub socjoterapeutycznym.
- 7) Promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, wolnego od używek i substancji psychoaktywnych.
- 8) Zakup materiałów profilaktycznych i informacyjno – edukacyjnych, prasy, książek, broszur, plakatów, filmów edukacyjnych, nagród w konkursach i zawodach o charakterze profilaktycznym i prozdrowotnym.
- 9) Organizowanie i finansowanie przedstawień i spektakli profilaktycznych na terenie szkół i przedszkoli oraz spotkań z ludźmi zajmującymi się profilaktyką prozdrowotną i profilaktyką uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy.
- 10) Organizowanie i finansowanie zorganizowanych form spędzania wolnego czasu w czasie wolnym od nauki.
- 11) Współpraca z Policją w zakresie prowadzenia pogadarek i zajęć dotyczących właściwego zachowania i skutków nadużywania środków odurzających oraz właściwego zachowania się na drogach, a przede wszystkim następstwach prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu oraz pedagogizacja osób w podeszłym wieku.
- 12) Organizowanie i wspieranie konkursów dla dzieci, młodzieży i dorosłych o charakterze prozdrowotnym, profilaktycznym i promującym wartości prorodzinne.
- 13) Organizowanie zajęć edukacyjnych i sportowych o charakterze profilaktycznym i prozdrowotnym dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców, a także osób w podeszłym wieku na temat zdrowego żywienia, zwłaszcza z obszarów ryzyka zagrożeniem otyłością.
- 14) Organizowanie i finansowanie działań sprzyjających poprawie wiedzy w zakresie pierwszej pomocy przedmedycznej.

3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Wydatkowanie środków przez poszczególne instytucje, stowarzyszenia oraz osoby fizyczne może odbywać się tylko i wyłącznie po konsultacji i aprobacie przez Pełnomocnika Wójta ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom.

- 1) Dofinansowywanie lokalnych imprez rekreacyjnych i sportowych odbywających się bez alkoholu i mających na celu propagowanie zdrowego stylu życia, promujących działania profilaktyczne i edukacyjne, w tym sprzyjające bezpiecznemu korzystaniu z dróg.
- 2) Dofinansowywanie inicjatyw lokalnych mających na celu tworzenie miejsc i warunków do uprawiania sportu, zabawy, rekreacji i wypoczynku, a także prowadzenia aktywnych działań o charakterze profilaktycznym i promującym zdrowy styl życia.
- 3) Wspieranie profilaktycznej i prozdrowotnej działalności lokalnych klubów sportowych, inicjatyw młodzieżowych grup, klubu seniora, kół zainteresowań.
- 4) Wspieranie działalności szkół, przedszkoli, w dziedzinie dofinansowywania do wyjazdów na wycieczki, zielone szkoły, w czasie których organizowane będą zajęcia związane z profilaktyką uzależnień, głównie dla dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- 5) Wspieranie działalności klubów abstynenckich.

6) Współpraca z Policją oraz Strażą Pożarną w zakresie prowadzenia działań informacyjnych dla dzieci dotyczących zachowań na drogach oraz dla kierowców, dotyczące konsekwencji jazdy pod wpływem alkoholu.

4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- 1) Występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- 2) Prowadzenie przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Turawie, na wniosek organu wydającego zezwolenie, działań interwencyjnych w punktach sprzedaży alkoholu w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.
- 3) Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Turawie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym wyjazdy w celu przeprowadzenia oględzin nowo-powstających punktów sprzedaży alkoholu.

Rozdział 4.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Ustala się wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Turawie w następujących wysokościach

- 130 zł brutto za jeden dzień przeprowadzenia kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- 400,00 zł brutto Przewodniczący Komisji,
- 350,00 zł brutto Członek Komisji,

za każdy miesiąc, w którym odbędą się posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Turawie, bez względu na ilość posiedzeń, z zastrzeżeniem, że musi się odbyć minimum jedno posiedzenie w każdym miesiącu. Wynagrodzenie wypłaca się tylko w przypadku udziału w minimum jednym posiedzeniu w ciągu miesiąca.

Rozdział 5.

Zasady finansowania Programu

1. Środki na realizację zadań wynikających z Gminnego Programu będą pozyskiwane z następujących źródeł :

- opłat z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych wnoszonych na rachunek bankowy Urzędu Gminy przez podmioty prowadzące sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,
- dotacji celowych oraz środków PARPA,
- zapisów darowizn oraz wpływów od osób prawnych.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr

Rady Gminy Turawa

z dnia 27 maja 2021 r.

**Plan Finansowy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na rok 2021**

L.p.	Nazwa zadania (zgodnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021)	Kwota przeznaczona na sfinansowanie zadania	Źródło finansowania
1.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;	160 000,00 zł	Środki finansowe pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych wnoszonych przez podmioty prowadzące sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
2.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych profilaktycznych i prozdrowotnych zajęć sportowych;	220 952,08 zł	
3.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;	290 000,00 zł	
4.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;	3000,00 zł	
Łącznie:		673 952,08 zł	

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Realizacja ww. zadań prowadzona jest w formie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez radę gminy. Program ten w Gminie Turawa finansowany jest z opłat pochodzących z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych wnoszonych przez podmioty prowadzące sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. W toku realizacji Programu w 2021 r. istnieje konieczność dostosowania jego zapisów oraz kwot finansowania do aktualnie realizowanych działań i tych planowanych w kolejnych miesiącach roku.